

Rapport

Fluorideapplicaties bij jeugdige verzekerden

Op 22 november 2011 uitgebracht aan de minister van
Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Publicatienummer

<i>Uitgave</i>	College voor zorgverzekeringen Postbus 320 1110 AH Diemen Fax (020) 797 85 00 E-mail info@cvz.nl Internet www.cvz.nl
-----------------------	---

<i>Volnummer</i>	2011083070
<i>Afdeling</i>	ZORG-ZA
<i>Auteur</i>	drs. E.J.A.A. Abbink
<i>Doorkiesnummer</i>	Tel. (020) 797 85 01

Inhoud:

pag.

	Samenvatting
1	1. Inleiding
2	2. Fluorideapplicaties bij melkgebitten
3	3. Fluorideapplicaties bij blijvende gebitselementen bij verzekerden onder de zes jaar
5	4. Advies
6	5. Consequenties
7	6. Consultatie belanghebbende partijen
7	6.a. Reacties op conceptrapport
9	7. Adviescommissie Pakket
10	8. Besluit CVZ

Samenvatting

Zorgverzekeraars Nederland (ZN) heeft het College voor zorgverzekeringen (CVZ) erop gewezen dat zorgverzekeraars in de uitvoeringspraktijk problemen ondervinden bij de vergoeding van fluorideapplicaties en stelt voor de leeftijdsgrens van zes jaar voor het recht op fluorideapplicatie te laten vervallen.

De geschetste problematiek kan in twee delen worden beschouwd:

- fluorideapplicaties bij melkgebitten en
- fluorideapplicaties bij blijvende gebitselementen bij verzekerden onder de zes jaar.

Het CVZ komt tot de conclusie dat fluorideapplicatie bij melkgebitten niet voldoet aan het criterium van de stand van de wetenschap en praktijk. Deze zorg behoort daarom niet tot de te verzekeren prestatie mondzorg.

Ten aanzien van fluorideapplicaties bij blijvende gebitselementen bij verzekerden onder de zes jaar komt het CVZ tot de conclusie dat het de bedoeling is van de regelgever dat fluorideapplicaties voor verzekerden ter beschikking staan vanaf het doorbreken van blijvende gebitselementen.

Het CVZ adviseert de minister het Besluit zorgverzekering zo aan te passen dat deze zorg onder de te verzekeren prestatie komt te vallen.

Het CVZ verwacht dat hiermee jaarlijks een bedrag van maximaal € 500.000 is gemoeid.

1. Inleiding

Zorgverzekeraars Nederland (ZN) heeft het College voor zorgverzekeringen (CVZ) erop gewezen dat zorgverzekeraars in de uitvoeringspraktijk problemen ondervinden bij de vergoeding van fluorideapplicaties wanneer daarvoor een terechte indicatie lijkt te bestaan.

In artikel 2.7, lid 4, onder d, van het Besluit zorgverzekering is opgenomen dat verzekerden vanaf de leeftijd van zes jaar, maximaal tweemaal per jaar, recht hebben op fluorideapplicatie, tenzij de verzekerde tandheilkundig meer keren per jaar op die hulp is aangewezen.

In de uitvoeringspraktijk blijkt er, aldus ZN, vaak op jongere leeftijd al een indicatie voor fluorideapplicatie. ZN noemt in dit kader cariësactieve melkgebitten en het doorbreken van blijvende gebitselementen op jongere leeftijd. ZN stelt voor de leeftijdsgrens van zes jaar voor het recht op fluorideapplicatie te laten vervallen.

De door ZN geschetste problematiek kan in twee delen worden beschouwd:

- fluorideapplicaties bij melkgebitten en
- fluorideapplicaties bij blijvende gebitselementen bij verzekerden onder de zes jaar.

2. Fluorideapplicaties bij melkgebitten

Zorg behoort slechts tot het te verzekeren basispakket indien het is omschreven in het Besluit zorgverzekering (artikelen 2.4 tot en met 2.15) en tevens voldoet aan het criterium van de stand van de wetenschap en praktijk. Het CVZ heeft onderzoek gedaan naar de stand van de wetenschap en praktijk van het professioneel appliceren van fluoridegel op het melkgebit ter preventie van tandcariës.

Om vast te stellen of zorg voldoet aan het criterium stand van de wetenschap en praktijk volgt het CVZ de principes van evidence based medicine (EBM) zoals vastgelegd in het rapport 'Beoordeling stand van de wetenschap en praktijk' (CVZ 2007). Het CVZ volgt bij zijn beoordeling de stappen die de EBM-methode kent. Belangrijke stappen zijn het gestructureerd zoeken naar, en het beoordelen en classificeren van medisch-wetenschappelijke literatuur. Hierbij geldt als uitgangspunt dat er voor een positief standpunt over de effectiviteit van een interventie medisch-wetenschappelijke gegevens met een zo hoog mogelijke bewijskracht voorhanden moeten zijn. Van dit vereiste kan beargumenteerd worden afgeweken.

Uit het uitgevoerde literatuuronderzoek kwam naar voren dat niet kan worden aangetoond dat het professioneel appliceren van fluoridegel bij kinderen met een melkgebit ter preventie van cariës voldoet aan het criterium van de stand van de wetenschap en praktijk. Deze zorg behoort daarom niet tot de te verzekeren prestatie mondzorg.

Dit standpunt 'Stand wetenschap en praktijk fluorideapplicatie in het melkgebit' heeft het CVZ vastgesteld op 24 juni 2011.

3. Fluorideapplicaties bij blijvende gebitselementen bij verzekerden onder de zes jaar

Wet- en regelgeving Hieronder geeft het CVZ aan op welke wijze het recht op mondzorg en in het bijzonder de fluorideapplicatie, in de wet- en regelgeving is verankerd.

Artikel 10, onder b van de Zorgverzekeringswet bepaalt dat de behoefte aan mondzorg verzekerd moet worden in een zorgverzekering

Artikel 11, derde lid van de Zorgverzekeringswet bepaalt dat bij algemene maatregel van bestuur de inhoud en omvang van de te verzekeren prestaties nader kunnen worden geregeld. Deze algemene maatregel van bestuur is het Besluit zorgverzekering.

Artikel 2.7, eerste lid van het Besluit zorgverzekering bepaalt dat mondzorg zorg omvat de zorg zoals tandartsen die plegen te bieden.

Artikel 2.7, vierde lid, sub d van het Besluit zorgverzekering omschrijft de fluorideapplicatie aan verzekerden vanaf de leeftijd van zes jaar, maximaal tweemaal per jaar, tenzij de verzekerde tandheilkundig meer keren per jaar op die hulp is aangewezen.

Artikel 2.1, tweede lid van het Besluit zorgverzekering bepaalt dat de inhoud en omvang van de zorg mede wordt bepaald door de stand van de wetenschap en praktijk.

Artikel 2.1, derde lid van het Besluit zorgverzekering bepaalt dat een verzekerde slechts recht heeft op een vorm van zorg of een dienst voor zover hij daarop naar inhoud en omvang redelijkerwijs is aangewezen.

Zoals hierboven is aangegeven hebben verzekerden vanaf de leeftijd van zes jaar op grond van artikel 2.7, lid 4, onder d, van het Besluit zorgverzekering recht op fluorideapplicatie, maximaal tweemaal per jaar tenzij de verzekerde tandheilkundig meer keren per jaar op die hulp is aangewezen.

Achtergrond Bij Besluit van 19 januari 1979 is met ingang van 1 april 1979 fluorideapplicatie als verstrekking opgenomen in het Besluit tandheilkundige hulp ziekenfondsverzekerden. In dat besluit is toen vastgelegd dat verzekerden voor zover zij in het lopende kalenderjaar de leeftijd van 6 jaar maar nog niet die van 16 jaar hebben bereikt of zullen bereiken tot ten hoogste tweemaal per jaar aanspraak verkrijgen op toediening van deze preventieve maatregel. Deze leeftijdsgrenzen zijn gekozen op advies van de toenmalige Ziekenfondsraad, waarbij toen is opgemerkt dat effect van fluorideapplicatie voor verzekerden die nog niet in het bezit van het blijvende gebit zijn betrekkelijk gering is.

Aanpassing Aan de leeftijd van zes jaar, zoals die al sinds 1979 in wet- en regelgeving is vastgelegd, ligt het uitgangspunt ten grondslag

dat pas vanaf het zesde levensjaar blijvende gebitselementen doorbreken.

Nu blijkt dat er sprake is van een tendens dat blijvende gebitselementen op jongere leeftijd doorbreken kan het voorkomen dat verzekerden jonger dan zes jaar met blijvende gebitselementen geen fluorideapplicatie ontvangen omdat het in Besluit zorgverzekering is bepaald dat verzekerden recht hebben op fluorideapplicaties vanaf de leeftijd van zes jaar. Dit is niet in overeenstemming met de bedoeling van de regelgever, namelijk dat fluorideapplicaties voor verzekerden ter beschikking staan vanaf het doorbreken van blijvende gebitselementen.

4. Advies

Het CVZ adviseert de minister het Besluit zorgverzekering zo aan te passen dat fluorideapplicatie bij blijvende gebitselementen bij verzekerden onder de zes jaar onder de te verzekeren prestatie komt te vallen.

Artikel 2.7, vierde lid, sub d van het Besluit zorgverzekering zou bijvoorbeeld kunnen komen te luiden: 'fluorideapplicatie aan verzekerden met blijvende gebitselementen, maximaal tweemaal per jaar, tenzij de verzekerde tandheelkundig meer keren per jaar op die hulp is aangewezen;'

5. Consequenties

Het is lastig om exact de financiële consequenties van het advies in beeld te brengen. Aangezien fluorideapplicatie aan verzekerden met blijvende gebitselementen jonger dan zes jaar nu geen te verzekeren prestatie is, beschikt het CVZ niet over de kosten die met deze zorg gemoeid zijn. Het CVZ heeft ook geen inzicht in de kosten die gemoeid zijn met de te verzekeren prestatie fluorideapplicatie voor verzekerden van zes tot achttien jaar, omdat het CVZ alleen gegevens ontvangt op geaggregeerd niveau voor het onderdeel preventie en mondhygiëne. Onder het onderdeel preventie en mondhygiëne valt naast de fluorideapplicatie bijvoorbeeld ook de gebitsreiniging.

Het CVZ heeft daarom ZN gevraagd of het informatie kan leveren op grond waarvan een inschatting kan worden gemaakt van de kosten die gemoeid zijn met het vergoeden van fluorideapplicaties bij blijvende gebitselementen bij verzekerden onder de zes jaar. Daarnaast is ZN ook gevraagd informatie te leveren over de kosten van de vergoeding van fluorideapplicaties in het algemeen.

ZN heeft de vraag van het CVZ voorgelegd aan de zorgverzekeraars. Vrijwel alle zorgverzekeraars hebben ZN geïnformeerd.

Op grond van de van ZN ontvangen informatie kan het volgende worden geconcludeerd.

De kosten voor de te verzekeren prestatie fluorideapplicatie bedroeg de afgelopen drie jaar gemiddeld ruim € 33 miljoen per jaar.

Zorgverzekeraars hebben de afgelopen drie jaar gemiddeld ruim € 220.000 per jaar vanuit de aanvullende verzekering uitgegeven aan fluorideapplicaties bij verzekerden onder de zes jaar. Daarnaast verantwoordden zorgverzekeraars kosten van fluorideapplicaties ook onder de bijzondere tandheelkunde. De inschatting is dat hiermee eveneens een bedrag van ruim € 220.000 per jaar is gemoeid.

Het CVZ verwacht dat, indien de minister het advies overneemt, hiermee jaarlijks maximaal een bedrag van € 500.000 is gemoeid.

6. Consultatie belanghebbende partijen

Het CVZ heeft het conceptrapport Fluorideapplicaties bij jeugdige verzekerden voorgelegd aan de volgende belanghebbende partijen:

- Associatie Nederlandse Tandartsen (ANT)
- College Adviserend Tandartsen (CAT)
- Ivoren Kruis
- Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde (NMT)
- Nederlandse Patiënten Consumenten Federatie (NPCF)
- Nederlandse Vereniging van Instellingen voor Jeugd tandzorg (NVIJ)
- Nederlandse Vereniging van Mondhygiënist (NVM)
- Samenwerkende Regionale instellingen voor Jeugd tandverzorging (SRI)
- Zorgverzekeraars Nederland (ZN)

Het CVZ heeft reacties op het conceptrapport ontvangen van

De belangrijkste punten uit de bestuurlijke consultatie zijn in de volgende paragraaf samengevat direct gevolgd door een antwoord van het CVZ op de ontvangen reacties.

6.a. Reacties op conceptrapport

Het CVZ heeft van alle hierboven genoemde belanghebbende partijen een reactie ontvangen op het conceptrapport Fluorideapplicaties bij jeugdige verzekerden.

Ivoren Kruis

Het Ivoren Kruis geeft aan dat het een goede zaak zou zijn indien de fluorideapplicatie voor het blijvende gebit beschikbaar zou komen vanaf de doorbraak van het blijvende element in plaats vanaf het zesde levensjaar.

Het Ivoren Kruis is van mening dat het CVZ bij de standpuntbepaling inzake fluorideapplicaties in melkgebitten van een onjuiste veronderstelling is uitgegaan door zich te beperken tot fluoridegel. Een alternatief kan aldus het Ivoren Kruis worden gevonden in fluoridevernisapplicaties.

Deze is van een andere orde en grootte dan fluoridegelapplicaties. Er zijn een groot aantal publicaties te vinden die het effect van fluoridevernisapplicaties in het melkgebite bevestigen, zo merkt het Ivoren Kruis op.

Het Ivoren Kruis verzoekt het CVZ bij de advisering rekening te houden met de door het Ivoren Kruis voorgestelde aanpak van lokale fluorideapplicatie met fluoridevernis.

CAT

Het CAT kan instemmen met de door het CVZ voorgestelde wijziging van het recht op fluorideapplicatie.

NMT

De NMT is verheugd dat het CVZ voornemens is te adviseren fluorideapplicaties bij blijvende gebitselement bij verzekerden onder de zes jaar onder de te verzekeren prestaties te laten

vallen.

De NMT deelt niet de mening van het CVZ dat fluorideapplicatie bij melkgebitten niet voldoet aan het criterium van de stand van de wetenschap en praktijk.

De NMT wijst ook op applicaties met vernis. De NMT is van mening dat fluoridevernisapplicatie in het melkgebit voldoet aan de stand van de wetenschap en praktijk en verzoekt het CVZ het advies op dit punt aan te scherpen.

***ANT, ONT, NVM,
NVIJ en SRI***

Van de ANT, ONT, NVM, NVIJ en SRI heeft het CVZ een gezamenlijke reactie ontvangen. Partijen merken op de reactie van het Ivoren Kruis volledig te onder schrijven.

NPCF

De NPCF staat achter het advies om de leeftijdsgrens van zes jaar te laten vervallen en fluorideapplicaties bij blijvende gebitselementen aan te merken als een te verzekeren prestatie. Ook de NPCF verwijst naar de reactie van het Ivoren Kruis en verzoekt het CVZ de overwegingen van het Ivoren Kruis bij het uiteindelijke advies te betrekken.

ZN

ZN geeft aan met genoeg kennis te hebben genomen van het voorgenomen advies en kan zich geheel in de strekking ervan vinden.

Reactie CVZ

Het CVZ constateert dat alle geconsulteerde belanghebbende partijen het eens zijn met het advies fluorideapplicaties bij blijvende gebitselementen bij verzekerden onder de zes jaar aan te merken als een te verzekeren prestatie.

Het Ivoren Kruis verzoekt het CVZ bij de advisering rekening te houden met de mogelijkheid van lokale fluorideapplicatie met fluoridevernis in het melkgebit.

Het CVZ ziet de reactie van het Ivoren Kruis, welke wordt gesteund door een groot aantal partijen, als een waardevolle aanvulling op het concept rapport.

Het CVZ zal de door het Ivoren Kruis aangereikte publicaties over fluoridevernisapplicatie, en aanvullende publicaties, nader bestuderen. Indien blijkt dat fluoridevernisapplicatie voldoet aan de stand van wetenschap en praktijk zal het CVZ daarover in een later stadium advies uitbrengen.

7. Adviescommissie Pakket

De Adviescommissie Pakket van het CVZ (ACP) adviseert de Raad van Bestuur van het CVZ over de maatschappelijke aspecten van zijn pakketadviezen.

In zijn vergadering van 5 november 2011 heeft de ACP het conceptrapport Fluorideapplicaties bij jeugdige verzekerden en de daarop van belanghebbende partijen ontvangen reacties besproken. Onderstaand het advies van de ACP aan de Raad van Bestuur van het CVZ.

In de ACP is gesproken over de toepassing van de fluorideapplicatie als preventieve maatregel, het effect op de mondgezondheid bij mensen met een lage sociaaleconomische status, de weging van de opmerkingen van de belanghebbende partijen en over mogelijk oneigenlijke toepassing van de fluorideapplicatie.

Advies

De ACP adviseert de Raad van Bestuur het voorliggende advies aan de minister uit te brengen met vermelding van de door de commissie gemaakte opmerkingen.

8. Besluit CVZ

In de vergadering van 21 november 2011 heeft de Raad van Bestuur van het CVZ het voorliggende rapport besproken. Gehoord de Adviescommissie Pakket komt het CVZ tot het volgende advies.

Het CVZ adviseert de minister het Besluit zorgverzekering zo aan te passen dat fluorideapplicatie bij blijvende gebitselementen bij verzekerden onder de zes jaar onder de te verzekeren prestatie komt te vallen.

College voor zorgverzekeringen

Arnold Moerkamp
Voorzitter Raad van Bestuur